

De Ezausladder

De Torens van Belzeham

De Ezausladder

De Torens van Belzeham

De Ezausladder

Dubbel Bijbel School (DBS)
2024

Hoofdstuk 1.

Sint-Oedenrode.
Het is ochtend.
Ik kijk uit het raam.
Ik zie de kerktoren.
Ik zie op straat de gereformeerden lopen.
Ik ben geïnteresseerd in theologie.
Het boeit mij, maar ik houd het op veilige afstand.
Het blaft mij teveel. Gelukkig liggen die honden aan de ketting.

Ik groeide op in een kerkelijk gezin.
Het was zo uit de hand gelopen dat ik hier naartoe ben gevlucht.
Ik woonde eerst in Friesland. Die Friezen zijn soms niet goed bij hun hoofd.
Maar ik ben zelf een Fries, en mijn familie is Fries.
Ik beschouw ze niet meer als mijn familie.
Ik moest helemaal naar de andere kant van Nederland vluchten,
en woon nu goed in Sint-Oedenrode.

Het evangelie interesseert me, zoals mijn vrouw mij ook interesseert.
Ik heb het idee dat ze beiden hetzelfde zijn, dat het evangelie mijn vrouw is,
en mijn vrouw het evangelie. Ook amazones interesseren mij.
Zij zijn de vrijgevochtenen van het mannelijke, patriarchische bewind.
Als je het mij vraagt zijn zij de enige hoop voor Nederland.

Ik kan me de predikant van Belgum herinneren van vroeger.
Wat liep die man te schelden en te vloeken van de preekstoel af.
Wij moesten dat allemaal aanhoren. De familie was geen haar beter.
Die namen het allemaal van hem over, en ik moest altijd die verhalen aanhoren.

Jan heette die, Jan van Belgum. Hij kwam vroeger veel bij ons thuis, hield ons nauwgezet in de gaten, want wij waren zijn schaapjes en hij was de goede herder. Nou, zo goed was hij niet. Soms als hij kwam was hij

dronken, en hij rookte ook als een ketter. Nu is dat op zich niet zo erg natuurlijk, maar het was gewoon een nare man, niet fijn in de omgang.

Hij heeft onze hele familie in het verderf gestort met zijn verhalen, want ja, verhalen vertellen dat kon hij wel. Dan moesten we soms met het hele gezin dagenlang de kelder in omdat de wereld zogenaamd zou vergaan, dat soort toestanden. Die man was niet helemaal honderd. En zo ken ik wel meerdere predikanten.

De amazones hebben gevochten om mij naar Sint-Oedenrode te krijgen.
Dat waren vriendinnen van mijn oma. Ze waren al heel oud, maar hun dochters streden mee.
Mijn oma was nog de enige waarmee ik contact had van die familie.
Ze was een goudeerlijk mens en moest ook niets van die verhalen van van Belgum en de familie weten. Zij ging ook naar een andere kerk.

Theologie kan mij altijd wel boeien, en kerkgeschiedenis en kerkoorlogen. Ik heb er veel van meegemaakt. Het is interessant om het uit te pluizen. Ik ben een zakenman. Ik onderhandel graag. Ik puzzel graag dingen uit. Ik ben geïnteresseerd in oude en nieuwe dingen, weetjes, nieuwe gezichtspunten. Het is ook een stuk trauma-verwerking. Ik wil klaarkomen met het theologische vraagstuk. In mijn vrouw heb ik die oplossing gevonden. Zij was een vriendin van één van de dochters van een vriendin van mijn oma. Ze is wel wat ouder dan mij, maar dat maakt niet uit. Ze zat dus in het amazone-leger en heeft meegeholpen mij te bevrijden uit Friesland. Dat ging niet zonder slag of stoot.

Ik was meer dood dan levend, maar zij heeft mij opgepept en nieuwe levenslust gegeven.

Zoveel nieuwe gezichten hier. Ik moest er eerst wel even aan wennen. De mensen hier zijn zo anders. Ik was blij dat mijn vrouw meeging, die toen nog mijn vriendin was.

Ze zegt vaak dat ik diep zucht. Ik draag natuurlijk heel wat mee. Ik kan er met haar wel goed over praten. Zij is ook geïnteresseerd in theologie, en blijft ook op veilige afstand. Het mag nooit meer gebeuren, dat wat ons overkomen is.

Soms jank ik nog steeds, omdat het gewoon te diep zit. Ik krijg het niet weg. Het heeft mij beschadigd voor het leven. Er is geen kruid tegen opgewassen.

Ik wil met haar naar de zee gaan, met mijn vrouw.
Ik heb het gevoel dat de theologie me weer naar de nek is gevlogen, en dan is de zee altijd behulpzaam.
Het is een hele strijd.

De golven van de zee laten me altijd zien dat er zoveel van me is afgenomen, maar dat ik er ook zoveel voor terug krijg.

Ik ga wel vaker met mijn vrouw wat daagjes naar zee. We hebben daar ergens een caravan staan. Dan zijn we er even helemaal uit.

In de golven wordt alles tegen elkaar weggestreept. Wij noemen de zee daarom ook wel de dokter. Maar een mens kan niet in de zee wonen. Daarom houden we net als theologie de zee ook op een afstand. Wij benaderen de zee ook als een zee, als eb en vloed, als een zee van vragen.

Zo in de hoogzomer lijkt de zee wel rood. Alsof het iets aankondigt, die rode gloed. We kunnen bijna de toekomst zien in de zee, als een spiegel, maar begrijpen doen we het niet. Daar is meer voor nodig. Daar hebben we de theologie voor, en ons dochtertje. De laatste keer toen we naar zee waren gegaan had ze het telkens over een aardbeving in Friesland. Dat riep ze zelfs, en dan keek ze naar mij : ‘Aardbeving in Friesland.’ Twee weken daarna kwam die aardbeving ook. Friesland is nu een ruïne, en grote delen van Groningen en Drenthe ook. Het is een wildernis. Er zijn

vele rampentoeristen daar. Ik waag me er niet aan. Wat als er nog meer aardbevingen daar zullen komen ? Het is nu een gebied van campingen en kampen. Mijn dochtertje wil er naartoe, maar voor mij is het nog steeds te traumatisch. Ook mijn vrouw wil er naartoe. Ze willen daar op zeilvakantie. Mijn vrouw wil er ook een zeilschool beginnen, maar ja, dan zouden we moeten verhuizen, en dat zie ik echt niet zitten. Gevaar van aardbevingen, en gevaar van flashbacks. Het is te pijnlijk voor mij. Ik voel me dan niet veilig. Ik zou me voortdurend onrustig voelen, maar mijn vrouw zegt dat het een uitdaging is, en dat het nu zo veranderd is. Ze zegt ook dat aardbevingen daar heel zeldzaam zijn, vooral van een omvang als deze. Dat maak je maar één keer mee in je leven. Ik probeer haar te geloven. Zij is immers mijn evangelie.

Mijn dochtertje voelt alles haarscherp aan. Als zij er naartoe wil dan moet het wel veilig zijn. Toch houd ik de boot af. Het is meer iets voor de fantasie.

Hoofdstuk 2.

Ik heb me uiteindelijk laten ompraten. Ik werd gek van het gezeur aan mijn hoofd.
We zijn naar Friesland gegaan. We staan nu op een camping.
Mijn vrouw en dochtertje willen zeilen en ik moet mee.
We zijn op zeilvakantie, en als alles goed gaat wil mijn vrouw een zeilschool beginnen.
Het is een wildernis hier, met wat ruïnes, en veel campings en kampen.
Sommigen komen hier om te jagen, op jachtvakantie te gaan.
Er loopt overal wild rond.

Mijn vrouw zegt dat de zwijnen alles opvreten wat los en vast zit.
Daarom vindt zij de jacht gerechtvaardigd, maar ik heb zoiets van : die dieren moeten toch ook eten ? Is eten verboden vandaag de dag ? Een mens eet toch ook, waarom een dier niet ? En dieren hebben geen supermarkten. Ze moeten toch ergens hun voedsel vandaan halen ?

Mijn vrouw zeilt, maar wil ook jagen. Ook wil ze vissen.
Ik laat haar maar gaan. Er valt toch niet tegen op te boksen.
Het is als strijden tegen de zee. Dat win je niet. Daar wordt je moe van.
Je kan alleen maar verliezen tegen de zee.

Ik heb houvast in de theologie, maar houdt het op veilige afstand.
Ik houd het in de boeken. Ik ga niet naar de kerk.
De kerken zijn nu ruïnes hier, maar ze houden kerkdiensten op de campings.
Mijn vrouw wil er naartoe, en ook mijn dochtertje.
Uiteindelijk laat ik me toch overhalen om van het gezeur af te zijn, en slepen ze me mee.
Achteraf heb ik er geen spijt van. Het was een mooie dienst.
Ik heb er veel van geleerd, heb nieuwe inzichten gekregen.

Ze vereren mijn dochtertje, vanwege haar speciale voorspellende gave.

Ze ziet dingen komen die wij niet zien, als de rode, spiegelende zee.
Zij kan de zee verstaan. Wij niet.
Ik begin meer en meer te merken wat voor een cultus er ontstaat rondom mijn dochter.
Ik probeer haar tegen al die aandacht te beschermen, maar het is weer als vechten tegen de zee. Ik kom er niet doorheen, en mijn vrouw werkt ook al helemaal niet mee. Zij is trots op onze dochter, en denkt dat ze zo veel voor de samenleving kan betekenen. Ik leg me er maar bij neer. Ze willen haar ook laten prediken.

Het zijn mooie diensten. Velen komen zo over de ramp heen.
Mensen hebben vaak zoveel familie verloren. En vrienden.
Ja, de theologie geeft moed, en rust, en geeft hoop.
De theologie is een dokter, als de zee.
Wij varen mee.
De stroom is sterk, we gaan op naar het hemelse land.

Mijn dochtertje heeft het hoogste woord. Die schijnt alles te weten.
Hoe dat kan weet ik niet, maar ik laat het maar gaan.

Mijn dochtertje is ook zo geïnteresseerd in theologie, op zo'n jonge leeftijd al.
Ik kan er maar niet over uit.
Terug naar Sint-Oedenrode willen we niet.

Ik val op door mijn verhalen. Ze vinden mij een verhalenverteller.
Ik moet toch wat om te leven ? Anders is het leven maar zinloos.
Ik schilder ook. Dat vind men maar niks.
Ze begrijpen mijn schilderijen niet. En ik begrijp het ook niet.

Ik probeer te schilderen over theologie, maar houdt het ook afstandelijk.
Theologie is mogelijk gevaarlijk voor de mens.
Filosofie en verhalen zijn ervoor om de theologie te beteugelen, maar ze kunnen juist

ook kolen op het vuur gooien. Vandaar dat ik veel schilder.

Mijn vrouw komt soms met worst thuis, en dan moet ik eten.
Ze dwingt me, of zeurt net zolang totdat ik het doe.
Daarna ben ik misselijk en heb ik koppijn.
Ik vind onze relatie op die manier niet gezond, maar ze heeft teveel voor me gedaan.
Ik kan haar niet zomaar weggooien. Ik kan gewoon niet tegen haar op.
Ze is een amazone.

Ze is ook veel steviger gebouwd dan ik.
Ik ben maar een dun mannetje.
In een gevecht zou ik het nooit van haar kunnen winnen.
Verbaal is ze ook veel sterker dan ik. Zij is altijd recht op de man af, en ik praat altijd overal omheen en vertel verhalen.

Ze dwingt mij vlees te eten. Wie doet zoiets ?
Mijn dochtertje komt overal mee weg. Die hoeft niets.

Ik denk dat mijn vrouw niet tegen ons dochtertje opkan.
Daarom heb ik hoop in mijn dochtertje.
Ik ben deel van de cultus.

Steeds meer begin ik van vlees te houden, en van mijn vrouw.
Ze is een jager. Ze heeft mij eens gered. Ze zegt dat ik moet eten wat de pot schaft.
Ze heeft haarzelf opgedrongen als het evangelie. Ik zit met een stockholm syndroom.
Steeds minder wil ik er tegen vechten. Het heeft mij verlamd en ik vind het lekker.
Misschien lekker gemakkelijk, iemand die altijd voor me denkt en alles voor me beslist.
Ze bemoederd me. Ze heeft me eens gered, en daarom kijk ik tegen haar op. Het zou bijna als een zonde zijn als ik haar pijn zou doen, of haar ergens niet in zou behagen.
Ik ben er goed bij.

Daarom vereer ik mijn dochtertje. Daarom ben ik deel van de cultus, om het in balans te

houden. Mijn dochtertje is de enige die tegen mijn vrouw opkan.

Weer een hap vlees, en weer een hap vlees. Mijn vrouw voert me. Ze heeft er zelf voor gejaagd, maar ik voel me ook als haar prooi. Ik moet eten wat de pot schaft, en ik vind het nog lekker ook, terwijl ik er eerst misselijk van werd en koppijn van kreeg. Nu ja, koppijn heb ik nog steeds soms, maar dat kan ook van iets anders zijn. Mijn vrouw zegt dat ik er nu meer aan ben gaan wennen. Ze kan me nog meer vertellen.

Ik moet ook snoep eten soms. Dat is dan mijn beloning voor iets, maar ik mag niet teveel snoep eten. Ze houdt mijn lijn goed in de gaten, bijna hysterisch. Ze wil geen dikke man. Dan zou ze me moeten onthoofden, zegt ze. Ik heb geen grammetje teveel, en dat wil ze zo houden, maar soms heb ik het idee dat ik een heel klein buikje heb als ik in de spiegel kijk. Ze heeft me in het begin van onze relatie vaak getracteerd met snoep, en daar is het van gekomen, en het is nooit meer

weggegaan. Ik was daar wel erg van geschrokken, maar zij schijnt zich er niet aan te storen, ook niet dat ik kaal aan het worden ben, en dat ik een petje draag. Zij vindt dat mannelijk, en van haar hoef ik dus geen petje op, maar ik mag het gelukkig wel van haar, en daarom doe ik dat ook. Ik ben het er helemaal mee eens dat kaal worden mannelijk is, dat het bij de man hoort, en ook harig zijn, op borst en benen, maar zomaar zonder petje op straat lopen voel ik me niet prettig bij. Ik denk sowieso dat we ons moeten beschermen tegen de zon. Ook doe ik soms een zonnebril op.

Na al die jaren ben ik nog steeds verliefd op haar, ondanks haar gedrag. Maar ik ben ervan overtuigd dat dit het stockholm syndroom is. Mensen dwingen iets te eten gaat mij te ver. Ik ben geen kind meer. Mijn dochter is nog kind, en die hoeft dat allemaal niet. Die is onder en boven de wet, die is de wet zelf.

Als het om eten gaat is mijn vrouw streng. Ik mag ook niet teveel eten, en niet te zoet.

Maar daarbuiten is mijn vrouw ook vaak lief. Ze is over het algemeen wel aardig, maar soms denk ik dat ik haar gewoon zo wil zien. Misschien overdrijf ik nu een beetje. Ik heb het idee dat ik in een secte terecht ben gekomen, en ik kan de weg eruit niet vinden. Ik kan niet tegen de zee op. Mijn dochtertje is mijn rots in de branding.

Misschien als ze wat ouder is kan ze mij helpen. Of misschien sijpelt haar hoge begaafdheid dan weg en zal ze net zo zijn als mijn vrouw. Normaal gesproken in deze samenleving knippen ze de vleugels van de kinderen af op een bepaalde leeftijd. Maar dat wil ik voorkomen. Ik zal strijden voor mijn dochter tot het bittere eind. Ik heb geen ruggegraat, zeggen ze dan. Ik draai overal omheen en vertel slechts verhalen. Ik bereik zo niks.

Ik zit er weleens aan te denken, als ik een onbewaakt moment zou vinden, dat ik misschien dan van mijn vrouw zou kunnen vluchten ? Maar waar moet ik dan heen ? Ik

ben verliefd, tot over mijn oren, en zit onder de plak, en neem haar fratsen op de koop toe. Ze heeft mij immers gered. Ze is immers het evangelie. Maar dat dwingen, hè ? Als haar vriendinnen komen dan dwingt ze mij ook, en zet ze me voor schut. Ik voel me geen man meer. Ik ben ontmand. Ik vind dat niemand hoeft te weten hoe mijn vrouw mij behandeld. Ik schaam me ervoor, net zoals ik me erover schaam dat ik kaal begin te worden.

Ik hoef helemaal niks. Ik ben haar hondje niet. Ik ben haar papkindje niet. Wat is het leven toch wreed en gemeen. Ik word heen en weer geslingerd. Eigenlijk hoop ik erop dat mijn dochtertje weer zal roepen : 'Aardbeving in Friesland.' Nu is Friesland een hemel en een hel voor me. Nu ja, een halve hemel is ook al goed. Ik moet ook niet te gelukkig worden. Nee, dat vind ik niet kunnen. Geluk is toch een beetje vies voor mij. Het kan zoveel goede dingen uitdoven. Ik ben geen gelukszoeker. Ik zoek het leed op, als een rampentoerist, maar dan anders.

Ik voel mezelf een beul. Friesland is door een verschrikkelijke ramp heengegaan, en ik kom hier om de boel te bezichtigen en van het gebied te genieten na de zondvloed. Ik voel me als Noach in zijn wijngaard soms, dus ik mag niet klagen. Maar waar doe ik het voor ? En daarom wil ik niet al te gelukkig zijn. Deze mensen hebben pijn. Ik wil daarom ook niet vrolijk over straat lopen. Ze hebben zoveel familie en vrienden verloren. Ik heb het gevoel dat ze nu al te vrolijke gezichten niet kunnen gebruiken. Of misschien wel ? Misschien dat het hen ook opvrolijkt ? Maar het voelt gewoon niet goed. Ik wil niet overkomen alsof ik leedvermaak heb.

Volgens mij zit ik heel gewiekst in elkaar. Het klopt gewoon niet hoe ik me opstel, op vele manieren niet. Ik ben als een boer met een handeltje. Ik handel in rampen. Het is alsof deze mensen iedere dag weer door de zelfde ramp gaan. Telkens beleven ze het weer opnieuw. En ik kom van buiten. Ik kan me in hen niet verplaatsen. Ja, ik heb ook familie

verloren, maar wat was dat voor een familie ? Ik mis ze als een boer die kiespijn heeft. Ik ben nu vrij, ook al heb ik zo'n vrouw. Dat neem ik op de koop toe. Dat is een lekkere vrijheid, maar misschien overdrijf ik nu. Soms denk ik dat ze niet goed bij haar hoofd is, maar dat denk ik ook van mezelf. Ons dochtertje geeft me dan hoop, uitzicht en toekomst.

De cultus omtrend haar wordt groter en groter. Ze is heel speciaal, door God gegeven. Ze is op jonge leeftijd al een groot prediker.

Hoofdstuk 3.

Ik ben zo verliefd op mijn vrouw.
Het wordt alleen maar erger.
Mijn buik, oh, mijn buik.
Het is niet meer slechts een stockholm syndroom, maar het omvat geheel Zweden.
Het is nu het Zweden Syndroom. Daar mag je ‘u’ tegen zeggen.
Ik krijg het niet uit me weg en dat wil ik ook niet.
Dit is wat ik wil. Ik ben verliefd.
Liefde maakt blind zeggen ze, en dat is ook zo.
Ik wil het kwaad niet in haar zien.
Ze heeft me gered. Ze is mijn heldin. Ik kijk tegen haar op.
Zonder haar zou ik niet meer hebben geleefd.
Dat wordt nog elke dag sterker.

Mijn redder, mijn evangelie, kan gewoon niets verkeerd doen bij mij.
Het weegt allemaal niet op tegen de gunst die ze mij heeft verleend eens.

Ook al zou ze me nu neersteken of onthoofden, dan ben ik nog verliefd, en ben ik haar nog dankbaar dat ze dat eens niet heeft gedaan, dat ze me eens leven heeft geschonken, en dat ik al zolang mocht leven van haar. Wat een rijkdom. Het kan niet meer kapot. Ook al zou ze me nu de rest van de eeuwigheid naar de hel sturen. Het leven wat ze me eens gaf is alles wat ik nodig heb. Daar kan ik mijn verdere bestaan op teren. Het is alsof het laatste oordeel al is geweest. Het is alsof ik toen de eeuwige hemel al ontving. Het was maar een druppel van de hemelse zee, maar die kan tegen alle woeste zeeën van de hel op. Ze is een gave van God, deze amazone.

Natuurlijk is dat maar een moment-opname. Op andere dagen klaag ik weer over haar. De hemel wordt groter in mij, maar ook de hel. Het klotst tegen elkaar op, als twee zeeën. Ik hang tussen wal en schip, tussen bed en wildernis. Ze heeft me ook verlamd, alsof ze me van iets hoogs heeft afgeduwd. Ik voel me invalide. Ja, ik heb het Zweden syndroom, en

het verscheurd me van binnen. Wat een psychologie allemaal, wat een ingewikkeldheid. Daar kan zelfs Freud niet tegenop.

Ik begin te bidden tot Freud, die grote god, die dit misschien kan verklaren, mij kan helpen. Ik probeer in hem te geloven.

Die grote god Freud. Ik wil naar de kerk van Freud. Mijn vrouw is een zee die met mij speelt. Ik kom er niet doorheen. Ik moet ergens land vinden. Mijn dochtertje is slechts een rots in de branding, maar ik heb een eiland nodig. Maar iets zegt in mij dat Freud hier niet tegenop kan. Misschien moet ik wachten tot mijn dochter wat ouder is geworden. Misschien is ze dan als een eiland in deze woeste zee, en kan ze deze zee wat kalmeren. Misschien kan ze Freud dan ook helpen.

Oh, ik ben weer verliefd op mijn vrouw. Ik kan het niet tegenhouden. Het is sterke stroming die mij meesleurt. En de liefde is

blind. De liefde slaapt. Maar soms slaat het de andere kant op, en is het haat. En de haat ziet alles.

Het is overweldigend. Het blijft maar stromen van boven. Het slaat me stuk. Het is alsof er nu een aardbeving is in Zweden. Dit is het Zweden syndroom. Freud is aan zet. Hij blijkt toch weer sterker. Het is als de opstanding na het kruis. Freud aan het kruis. Freud is opgestaan. Ik zie waar het naartoe stroomt. Het stroomt naar Zweden, en terug.

Het Zweden syndroom heeft genoeg aan haarzelf.
Het Zweden syndroom lost haarzelf op.
Het Zweden syndroom spiegelt alles terug, maakt de cirkel rond, gaat van kwaad naar goed en van goed naar kwaad, en laat alle dingen medewerken ten goede.
Ik heb de sleutel gevonden tot het geloof.
Freud is opgestaan.
Maar men noemt mij een religieuze fantast.
Men noemt mij een godsdienstwaanzinnige.

Mijn vrouw en mijn dochter geloven wel in mij.
Ik ben immers van hun cultus.
Zij zijn de twee godinnen aan beide zijden van Freud,
in het Zweden Syndroom.

Het Zweden syndroom zorgt voor zichzelf.
Het Zweden syndroom vindt altijd een weg.
Sommigen noemen mij een genie.
Ik ben immers de vader van het object van hun cultus.

Voor sommigen kan ik niets verkeerd doen, vanwege dat ik haar vader ben.
Alles wat ik zeg vindt zijn weg wel in hen, op wat voor manier dan ook,
want ik ben de vader van hun godin, degene naar wie zij opzien.
Dat is ook het redders-syndroom.
De redder kan niets meer verkeerd doen, ook haar vader niet.
Ze zijn voor eens en voor altijd starstruck.

Ik heb de sleutel van het geloof gevonden.

Ik word verafgood en gedemoniseerd.
Mijn vrouw vindt het wel welletjes.
We gaan terug naar Sint-Oedenrode.
Hier begint ze een slagerij.
Vanwege dit alles is er van haar zeilschool niet veel terecht gekomen.
In haar slagerij kan ze haar woede en frustratie kwijt, ook haar bitterheid.
En hier in Sint-Oedenrode weten ze niet veel van de cultus af.
We zijn nullen hier.
Wij vinden dat ook beter voor de ontwikkeling van onze dochter.
Het is allemaal te ver gegaan in Friesland.
Ook mijn vrouw komt weer bij haar positieven.
Ze is een stuk minder dwingerig.
Ze ziet nu in waar het ons allemaal geleid heeft.
Ik eet nu vlees omdat het mag, niet omdat het moet.
Ik vind het lekker, maar voel me schuldig.
Dieren moeten ook eten.
Daarom verkopen ze in Etten-Leur ook mensenvlees.

En dan valt voor ons ook het doek.
Mijn vrouw wil scheiden.
Ze zegt dat ze lesbisch is geworden, en met de andere amazones in de bossen wil leven.
Dat doen vrouwen tegenwoordig wel vaker, dat ze de bossen ingaan als protest tegen de samenleving.
Ze vindt dat voor mij ook rustiger, want ze geeft toe dat ze een groot probleem heeft.

Hoofdstuk 4.

Nu ze weg is ben ik in één klap van mijn vleesverslaving af.
Het is voor mij nu ook niet meer te pruimen.
Ik vind het vies.
Mijn roze bril is afgegaan.
Ik ben ontsnapt uit het Zweden syndroom.
Ik ben geen religieuze fantast meer, geen godsdienstwaanzinnige.
Ik houd theologie weer op veilige afstand.
Het is allemaal te ver gegaan.
Ik ben blij dat ze weg is.

Mijn dochter groeit op als een introvert iemand, waarschijnlijk door de scheiding.
Ze schijnt haar bijzondere gave niet meer te hebben of niet meer te gebruiken.
Het zat er ook wel aan te komen, want vleugels worden bij kinderen afgeknipt op een bepaalde leeftijd. Dan mag je dat ook niet meer hebben, anders ben je rijp voor de psychiater.
Nee, in dit land mag je niet dromen, mag je niet fantaseren, mag je geen

geloofservaringen hebben of geestelijke ervaringen, mag je niet profetisch of paranormaal zijn, of parapsychologisch. Je mag zelfs geen symboliek of sarcasme gebruiken, want dan kijken ze je al paranoïde met scheve ogen aan. Alles wat je zegt wordt op een gouden weegschaaltje gewogen en wordt tegen je gebruikt. Alles halen ze uit het verband, om er zo hun eigen verhalen van te maken om dat vervolgens te verkopen. Alleen als schrijver kom je er mee weg, als het gedrukt staat op papier, en vooral als het duur is. Goedkope schrijvers worden veracht, worden niet gelezen, en als je je boeken gratis weggeeft ben je al helemaal geen schrijver in hun ogen. Nee, het geld moet veel rollen, want geld maakt blind. Dan zien ze je tekortkomingen niet meer. Het is als een cultus. Als ze zien dat je veel geld hebt en veel geld verdiend, en als je jezelf duur verkoopt, dan kun je alles van hen gedaan krijgen en geloven ze alles wat je ze zegt, in het Zweden syndroom.

Ze hoeven maar even wat geld te zien glinsteren en daar gaan ze al. Geld is hun redder, ook al hebben ze het zelf niet, ook al kunnen ze het allemaal niet betalen. Geld geeft hen hoop. Alleen het feit dat er geld is is hen genoeg. Het geeft hen de hoop het ooit eens een keer te kunnen stelen, of winnen, of verdienen, of vinden. Het geeft hen de hoop ooit eens een geluksvogel te zijn. Geld is hun redder en hun geloof, en zo zijn ze de rest van hun leven in het Zweden syndroom, als een tatoeage waar ze niet meer vanaf komen.

Ik heb teveel meegemaakt en teveel gezien. Ik kan er niet meer om liegen.

Ik sta er helemaal achter dat mijn vrouw naar de bossen is gegaan. Daar is het beter te vertoeven dan in de samenleving.

In de hoogzomer lijkt de zee nog steeds rood, maar ik heb de sleutel van het geloof gevonden. Hierdoor kan ik het ook op een afstand houden en de touwtjes laten vieren. Het heeft niet meer die benauwende grip. Ik

was in gevecht met een groot beest. Uiteindelijk bleek er een prinses in opgesloten te zijn, die zo vrij kwam, en het beest als een kleed afdeed, maar de prinses bleek zelf nog wel een erger beest te zijn. Dat blote is allemaal nog wel gruwelijker. Daarom zijn dagjes naar zee geen kwaad. Aan de zee kan ik alles relativeren, en worden dingen tegen elkaar weggestreept. Maar ik kan het niet te dichtbij laten komen, want dan heb ik een nieuw probleem.

Het is nu wel wat eenzamer geworden nu mijn vrouw er niet meer is, en mijn dochter introverter is geworden. Er is niks meer van de oude cultus overgebleven. Ik droom nu meer en vaker, maar ook dat heeft zijn grenzen.

Oom Jan komt soms langs, de sportvisser. We hebben het dan over theologie vaak. Hij is geen familie, maar ik noem hem oom. Hij woont hier in de buurt. Het is een goede bekende, maar hij heeft wel een drankprobleem. Ook kan hij soms te fanatiek

worden over theologie, en dat kan flink eng worden dan, dus is het weer tijd om wat afstand te nemen. Soms is hij in geldproblemen, en dan help ik hem. Hij drinkt en gokt. Met theologie probeert hij eruit te komen, maar het lukt niet. Hij heeft meer nodig. Ook hij zit in het Zweden syndroom. Ik zeg hem altijd dat het Zweden syndroom het vanzelf wel uit zal sorteren, maar hij heeft er geen geduld voor.

Hij moet de opgestane Freud leren kennen, die in Zweden troont, maar hij is te verstrikt in zijn eigen theologie. Dan is hij hervormd, dan gereformeerd, dan christelijk-gereformeerd. Hij heeft nooit rust. Hij dwaalt altijd heen en weer. Ik zeg hem vaak dat het leven zinloos is en absurd, maar dat we het zelf wat zin moeten geven, maar niet teveel, want daar komen ook weer problemen van.

Het leven was te fanatiek, en daarom moest het leven zichzelf in de staart bijten als de rusteloze ouroboros om zich weer tot rust te manen. Die krachtmetingen zijn

onvermijdelijk, totdat het leven in de rust is gekomen. Oom Jan had vroeger zijn vrouw verloren en sindsdien was hij rusteloos geworden. Ik hoopte hem weer wat rust te bieden, maar soms werkte het averechts.

Het leven is zinloos. Ze hebben er teveel zin van gemaakt. Zin die helemaal niet bestaat. Iedereen zit opgesloten in het Zweden syndroom, in het redders-syndroom, terwijl ze niet eens weten of de redder hen wel daadwerkelijk heeft gered, of die redder wel echt is, maar ze willen het geloven, en die redder kan geen kwaad meer doen. Alles wat de redder schrijft is volmaakt en volkomen. Ook de naaste familie van de redder kan geen kwaad doen.

Het leven is zinloos en volkomen absurd. We zitten allemaal opgesloten in iets wat we niet kennen. Alle kennis hier is geforceerd, opgedrongen, vanwege het Zweden syndroom, de ingebeelde redder. Ja, het geeft hoop, maar is het ook de waarheid ? Vaak is het niets dan valse hoop, een overlevings-

mechanisme. De mens wil overleven en grijpt alles aan wat hij maar kan vinden. Alles maakt de mens bruikbaar hiertoe. Hierin kan veel fout gaan, want ook de ander wil overleven. Iedereen moet loskomen van oneerlijk en onbetrouwbaar opportunisme. Dat gebeurt niet. Men vreet elkaar op. We zijn nog steeds in het oertijdperk. De beschaving is nog nooit gekomen. De mens is nog steeds een wilde.

Heel voorzichtig houd ik me vast aan bepaalde vormen van theologie, maar niet teveel. Dit beest kan alles vernietigen. Maar als alles toch zinloos is en volkomen absurd, moeten we dan niet nihilistisch zijn ? Of is de saaiheid onze bescherming en kunnen we daar wat zin in vinden ? Chronische saaiheid ?

Heel voorzichtig loop ik naar het dorp. Ik durf bijna niet te ademen, en durf me bijna niet te bewegen, en daarom gaat alles maar zeer traag.

Het leven heeft weinig zin. Grotendeels is het leven zinloos. Stel dat er maar één parel op de aarde te vinden is die zin heeft, dan nog zal de mens er onzinnig mee omgaan als hij die parel heeft gevonden. De mens moet leren zinvol om te gaan met het zinloze leven. Zinvol omgaan met de zinloosheid. Het is absurd, en de mens gaat ook absurd om met het absurde. Daarom moet de ouroboros zichzelf soms in de staart bijten, om zichzelf tot orde en rust te manen. Of is dat ook zinloos ? Is het niet allemaal zinloos, wat we dan ook doen ? Is het niet allemaal verbeelding ? En waar komt het vandaan ? Voel je je soms de enige die nog zin geeft en zin heeft in het leven, of heb je ook al de moed verloren, en leef je gewoon omdat je moet en niet anders kan ? Alles moet tot rust komen, het hele leven, en soms kan dat alleen door de ouroboros die zichzelf in de staart bijt, en dat gaat er soms hard aan toe. Hoe een woeste oceaan te kalmeren ? Of moeten we het allemaal loslaten en ervan vluchten ? Maar waar naartoe te vluchten ? We zijn allemaal gevangen in het Zweden syndroom.

Ouroboros moet soms bijten. Dan is er ontsnapping. Daarom was er ook een aardbeving in Friesland.

Waar komt het vandaan ? Waar komen we vandaan, en waar gaan we naartoe ? Hoe kwam het dat alles zinloos en absurd werd, of is het altijd al zo geweest ? Dat is ook een vraag in de theologie. Er werd dan altijd op het paradijs gewezen. Daar was alles nog goed en zinvol, maar door de zondeval viel men diep. Nu is alles leeg en doods, als de Danaïden die water scheppen in een bodemloos vat. Water naar de zee dragen. Waar doen we het allemaal voor ? Het is zoals het is. Kunnen we daar wat aan veranderen, of kan niemand dat ? Of is alles illusie en moeten we wakker worden ? Zijn dit dan de nachtmerries van de feutus vóór de geboorte ?

Elke dag weer sta ik op en ben ik kwaad op de wereld, en verbaas ik mezelf over de vele mensen die niet kwaad zijn. Dan denk ik : het is zinloos en absurd. Iedereen is aan een

drugs die ik schijnbaar niet heb, en ook niet wil. Ik wil niet aan de drugs. Ik wil niet meeliegen. Ik wil niet verder slapen. Het zijn allemaal schimmen om me heen. Dat is wat deze wereld is. Dan denk ik aan de amazones in het bos, en dan denk ik : Die hebben het goed voor elkaar. Misschien moet ik ook maar naar het bos gaan ? Maar is het niet hectisch daar ? Ik zit gevangen in het Zweden syndroom van de samenleving, ook al ben ik half wakker. Voor mij is het nog een half syndroom. Het heeft me in ieder geval verlamd, en ik kan niet weg.

Alles buiten het Zweden syndroom in mij is woede, angst en depressie. Er is een halve hemel en een halve hel in mij, die beiden steeds groter worden. Ik vind de mensen zo sadistisch en onverschillig. En theologie is zo gevaarlijk. We leven nog steeds in het prehistorische tijdperk. Grote beesten die tegen elkaar strijden. Om wat ? Om macht, eer, overleving ? Is het niet allemaal zinloos ? Kunnen we het niet beter verdiepen ? Misschien ligt er op de bodem van het

bestaan nog wat zin ? Of is het juist de zin die gevaarlijk is, en kunnen we niet beter gewoon zinloos blijven en langs alles heenleven, om ons te beschermen tegen iets veel ergers ?

Mijn denken stopt maar niet. Het is als een wildernis brug van touwen, over deze woeste rivier van het leven heen. Blij dat ik denk. En dromen doe ik ook veel, maar denken is een vorm van dromen. Denken is dagdromen, en dat moet ook wel, want de dag is het ergste lijden voor de mens. Het denken, het dagdromen, kan dat wat verzoeten en verzachten. Maar soms is het beter niet te denken, want denken en dromen kunnen heel gevaarlijk zijn. Soms is het beter in stilte te zijn. De mens moet veel twijfelen. De mens is te groot geworden, te zeker van zichzelf en al zijn vreemde ideeën. Met die ideeën wil de mens andere landen veroveren. Zijn gebied uitbreiden. Expansie-drift.

De nazi’s kwamen, de politieke farizeeërs. Grote beesten in het stenen tijdperk. Ze gingen ten onder, maar kwamen terug in

andere vormen. Het leven vervormt zich voortdurend. We moeten erg oppassen. Daarom houd ik me vast aan Freud. Niet als god of als een volkomenheid, maar als een voorbeeld, als een inleiding, als een filosofisch voorschrift.

En ik staar veel naar de rode zee in de hoogzomer. Is daar ergens een pad door de diepte, misschien tot een eiland ? Een eiland met een verdien-model ? De zinloosheid is gratis, maar zin moet je verdienen. We moeten onze wereld geheel opnieuw opbouwen, te midden van alle zinloosheid en absurditeit, te midden van de Danaïden, de schimmen, die leegheid in leegheid scheppen, en als doel de leegheid hebben. Oh, wat een gruwelijk schilderij. Ik kan er niet bij. Ik kan er niet mee leven. En ik ben zo verliefd op iets wat misschien helemaal niet bestaat. Maar misschien moet ik het zelf maken, zelf tot leven roepen. Moeten dingen dan daadwerkelijk bestaan om zin te hebben, waarde te hebben ? In de theologie is dat toch ook niet zo ? En in de sprookjeswereld toch

ook niet ? Waarom is een mens vaak zo bang dat iets niet bestaat ? We zouden banger moeten zijn als het wel zou bestaan. Soms is de verbeeldingswereld gewoon veiliger. Metaforen zijn krachten. Het subtiele is sterker dan het opzichtige. Maar het opzichtige liegt. Zie daar maar eens tegenin te gaan. Je vecht tegen een zee.

Hoofdstuk 5.

Ze moest vluchten onder de grond, hoorde ik, mijn vrouw. Ze werden achterna gezeten. Zelfs in het bos was het niet veilig. Ik ging haar daar opzoeken. Ik moest diep onder de grond door een tunnel en een put, in een soort kooi gemaakt van takken. Zelfs diep onder de grond waren er bossen, ondergrondse bossen en velden. Ze voerden hier jacht op grote beesten, veelal zwijnen.

Er was niemand die hier hen tegenhield. Hier kwam eigenlijk niemand. Er waren hier ook rivieren. Er zou ook ergens een ondergrondse zee zijn. Toen ik de ondergrondse wereld hier had gezien wilde ik niet meer terug, en ik hoefde ook niet meer terug. Het was alsof ik hier weer een beetje kon ademhalen. De lucht was zo zuiver hier en zo natuurlijk. Ik kwam erachter hoe zwaar de lucht boven de grond vergiftigd en vervuild moest zijn door al die auto's, vliegtuigen en fabrieken. Ik voelde me hier weer als een kind, als herboren. Hier kalmeerde mijn denken, en ik kwam erachter

dat boven de grond het denken gewoon opgefokt werd en voortgedreven door al die giftige stoffen in de lucht. Dat moest je telkens inademen, en dat speelde met je brein.

Het voelde aan alsof mijn vrouw me voor een zoveelste maal had gered. Weer was zij mijn redder. Er waren ook dingen die ik van boven de grond miste, en daarom ging ik soms terug. Mijn vrouw vond dat maar niks, maar liet het toch toe. De anderen begonnen steeds moeilijker te doen, want telkens als ik weer bij hen terugkwam werden ze weer aan boven de aarde herinnerd. Daarom begonnen ze me meer en meer voor de keuze te stellen, ook mijn vrouw. Ik heb toen voor hen gekozen, maar dat hield in dat ik voor hen moest werken. Ik moest mijn plaats in hun samenleving verdienen. Dat viel niet mee, tegen zelfs. Sommigen waren heel controle-zuchtig, en sommigen waren zelfs opdringerig. Ik begon steeds meer vrijheid te verliezen.

Op een dag nam ik de benen. Ik wilde nog dieper de grond onder gaan, alhoewel ik daarbij riskeerde dat ik niet meer terug kon. Het was warmer dieper onder de grond, tropischer, exotischer. Er leefden hier veel meer vrouwenstammen. Ze waren helemaal ontvreemd van boven de aarde. Ze hadden donkere huiden, vaak bedekt met aarde. Makkelijk ingang daar had ik niet. Ze waren paranoïde en onredelijk. Ze waren zwaar achterdochtig. Ik had geluk dat ze me in leven hielden. Ook voor hen moest ik werken, anders zou ik geen deel kunnen hebben in hun kamp. Maar er was hier meer vrijheid. De natuur was hier ook anders. Intenser. Het leek wel alsof er nog zoveel meer natuur tussen mij en de vrouwen zat. De natuur nam mijn verstand over, zoals de natuur dat waarschijnlijk met hun verstand had gedaan.

Er was hier een geheim, een bol van bloed die door de korenvelden heenging. Het was een vreemdsoortig koren wat ze hier verbouwden. De rode bol scheen hun God te

zijn, die de velden zegende, vruchtbaar hield, en er voor zorgde dat er goede oogsten waren. Maar ze moesten offers brengen aan de rode bol. De rode bol leefde van bloed.

Ook ik moest gekeurd worden door de bol van bloed. Als ik de bol op de enige manier niet zou bevallen, dan zou de bol mij als offer nemen. Ik had nog de tijd om weg te gaan, terug te gaan waar ik vandaan kwam, maar ik besloot het risico toch te nemen. Ik had alle schepen immers al achter me verbrand. Ik kon nergens anders heen.

De bol zou komen om me te inspecteren. Ik was best wel bang. Ik deed mijn uiterste best om goed voor te komen, maar ik had geen idee waar de bol op zou letten, en dat vertelden ze me ook niet. Ze zeiden dat de bol erg kieskeurig was. Ik had er een hard hoofd in, maar besloot me er toch voor open te stellen. Ik wist dat het een spel op leven en dood was, maar ik had toch al het gevoel dat ik niet meer leefde, dus echt veel zou ik er niet mee verliezen als het mis ging.

De bol kwam langs en op een bepaalde manier voelde ik me sexueel aangetrokken tot de bol, zoals ook tot de vrouwen. Ik werd er rustig van, alsof ik de bol kende, alsof het iets in mijn hart was. De bol keek mij aan, maar het had geen ogen. Het had iets moederlijks over zich. Ik keek naar de bol, en voelde iets stromen in mijn hersenen, als water. Ik werd helemaal warm van binnen.

‘Wie is hij ?’ vroeg de bol. Er waren ook wat vrouwen bij me. Ze zeiden niks. ‘We kennen hem niet,’ zei een vrouw na een tijdje.

‘Ik wil hem meenemen,’ zei de bol.

‘Waar naartoe ?’ vroeg ik.

Ik had het gevoel alsof ik in een baarmoeder was.

‘Ontkleed hem,’ zei de bol. De vrouwen trokken toen al mijn kleren uit.

Ik voelde me naakt en moe, alsof ik door een vlieg was gestoken.
Ik ging toen op de grond zitten van zwakte.

‘Wat moet ik met hem ?’ vroeg de bol.
De vrouwen zwegen weer. Ik keek op tot de bol. ‘Kan ik helpen ?’ vroeg ik.

‘Je moet wel,’ zei de bol. ‘Ik zal je meenemen.’

Weer vroeg ik waar naartoe, maar de bol gaf geen antwoord.

Na een tijdje sprak de bol : ‘Volg mij.’ De bol begon toen door de korenvelden te gaan. ‘Weet je wat voor velden dit zijn ?’ vroeg de bol.

‘Korenvelden,’ zei ik.

‘Mis,’ zei de bol. ‘Het is niet zomaar koren. Het is dat wat groeit in de harten. Het is vlees. Ik ben de oogster van de harten.’ Een gestalte in een donkere pij met kap kwam op

ons af over het pad tussen het koren, en droeg een zeis. ‘Oogst zijn hart. Besnijd hem,’ riep de bol.

Ik verloor toen mijn bewustzijn en werd even later wakker in een tent op een ligmatje. Ik keek op en zag de vrouwen. ‘Je mocht leven,’ fluisterde één van de vrouwen zacht. Ik voelde me anders, alsof de bol in mij was, alhoewel ik het gevoel had dat de bol altijd al in me was.

Ik had hier niets. Ik moest helemaal opnieuw beginnen.
Ik voelde me als gekrookt riet, als koren.
Ik moest in deze bol geloven en voor deze bol werken, met bloed, zweet en tranen.
De bol wilde een nieuw paradijs bouwen.
Achter de korenvelden was een grote afgrond waar de bol in woonde.
Ik droomde van een nieuwe wereld.
Ik moest alles verdienen.
Zaaien en oogsten.

Eén van de vrouwen was genaamd Suwawwe.
Ze wenkte mij. Ik liep achter haar aan, me nog steeds zwak voelende.
We kwamen na een tijdje aan bij een wijngaard.
Daarachter lag een strand en een rode zee.
Ik vroeg me af of het druiven waren of bloed.
De vrouw ging de zee in, en wenkte mij weer.
Ik volgde haar. Er was hier een sterke branding.
Ze was adembenemend mooi, zoals de zee mooi was.
Ik was haar dankbaar dat ze deze plaats liet zien.

Na een tijdje zwemmen leidde ze mij naar een hutje ergens achter het strand waarachter de wildernis was. In het hutje schonk ze wat soep voor me in uit een ketel.
‘Als je deze soep drinkt, dan leid ik je tot de ladder van Ezau,’ stelde ze voor.
‘Wie bent u dan ?’ vroeg ik.
‘Ik ben de vrouw van Ezau, zijn godin,’ antwoordde ze.

‘Waar is Ezau ?’ vroeg ik.
‘Hij is dood,’ antwoordde ze.

‘Waar leidt de ladder van Ezau naartoe ?’ vroeg ik.
‘De ladder gaat naar beneden in de afgrond van de rode bol,’ antwoordde ze.
Ik nam van de soep, en ik voelde mezelf als door de grond zakken.
Ik gleed in een put, in een afgrond.
Even later zag ik een ladder die nog dieper ging.
Dat moest de ladder van Ezau wezen. Ik daalde af over de ladder, dieper de afgrond in.
In de verte zag ik de velden. ‘Hier stierf hij,’ vertelde de vrouw, die dichtbij me was.
‘Hoe ?’ vroeg ik.
‘Op de velden zijn de buffels van het kwaad,’ vertelde de vrouw. ‘Ze hebben hele lange hoorns, en ze doorspietsten hem.’
‘Tijdens de jacht ?’ vroeg ik.
‘Ja,’ antwoordde ze.

Ik zag de buffels brullen in de verte. ‘Daar ga je niet naartoe zonder een jachtspeer,’ vertelde ze.
‘Waar kan ik zo’n jachtspeer krijgen ?’ vroeg ik.
‘Ik ben de jachtspeer,’ antwoordde ze. ‘De jachtspeer bereik je alleen aan het einde van de ladder, helemaal onderaan dus.’

Ik merkte dat ik ergens vastliep op de ladder. Ik kon niet verder naar beneden. ‘Elke trede van de ladder is een jaar van hard werken en zwoegen,’ verkondigde ze.

‘Maar je bent hier,’ stootte ik uit.
‘Ja, maar je hebt me niet,’ verkondigde ze.
‘Dus ik heb jou nodig om het kwaad te overwinnen ?’ vroeg ik.
‘Als Ezau mij nodig had, waarom jij dan niet ?’ antwoordde ze.
‘Hoe hebben ze hem kunnen doorspietsen als jij zijn jachtspeer was ?’ vroeg ik.
‘Het is het geheimenis van de Ezausladder,’ antwoordde ze.

‘Hier worden de druiven vertreden. De rode bol vereist offers.’

Ik begon er meer en meer achter te komen dat familie-leden de treden van de Ezausladder waren. Ze vertegenwoordigden jarenlang hard werk. Ook mijn ouders waren treden, meerdere treden, en mijn moeder nog wel de meeste treden. Ik zag in dat ik al ver was, dat ik al vele jaren hard had gewerkt. Soms had ik flashbacks, en dan was het weer zwaar, als het verleden aan mij trok. Het bracht me in de war. Het was hard werk in de mijnen. Er was daar nog veel werk te doen op de Ezausladder. Ik moest dieper en dieper gaan.

Het was een zwaar lijden. Het dreef me gek, woest en zwaar depressief, ten dodens toe. Vaak ging ik naar de zee om te wachten op de rode vogels waarover ze het hadden in de geschriften van deze cultus. Maar de rode vogels leken maar niet te komen. Ik had het gevoel dat ik zelf maar over de zee moest heenzwemmen, maar hoe ver zou ik komen ? De zee was nog wel woester dan ikzelf was.

Ik had het gevoel dat ik aan touwen vastzat, aan banden.

Ik droom veel over de rode vogels, en over de eilanden die zich zouden bevinden in de rode zee. Daar gingen de geschriften van deze cultus ook veel over, en de geschriften lees ik veel.

Ik kon niet van de Ezausladder vluchten. De rode vogels waren slechts beelden van de vruchtbaarheid van de Ezausladder, het loon, en er werd uitbetaald in dromen. Ik moest de geschriften onderzoeken.

Door de geschriften van de cultus kwam ik tot ontwaking. Ik begon meer en meer in te zien hoe bedriegelijk de wereld boven de grond was. Ze waren geworden tot liegleeuwen, en logen voor hun handeltje en om zichzelf goed te voelen. Zo walsten ze over alles heen. Alles draaide om hen en hun marktje. De waarheid bestond daar niet. De leugen was tot waarheid gemaakt. Het was als een zegel op de waarheid dat verbroken

moest worden. Dat kon alleen op de Ezausladder. De Ezausladder zou vanzelf vleugels krijgen en wegvliegen. Uiteindelijk moest ik zelf een rode vogel worden. Zij kwamen vanuit de diepte van de zee, vanuit de afgrond van de rode bol. Zonder de Ezausladder zou je als een Danaïde zijn, zinloos water scheppende in een leeg vat, en dat voor de eeuwigheid. Zo wilde ik niet eindigen. Ik bestudeerde de geschriften. Ik was erin geïnteresseerd. Ik probeerde het te memoriseren. In mijn hoofd was het een dagelijks gevecht tegen de liegleeuwen. Ze lieten niet los. Ze bleven maar aan mij kauwen en knagen. Ik was gewoon een stuk worst, een object, een monument.

Door het lezen van de geschriften in de cultus kwam ik er steeds meer achter hoe de dag de nachtmerrie was, en de dromen in de nacht het ware ontwaakt zijn waren. Dingen waren dus omgedraaid. De geschriften hadden het erover dat een zekere kabouter dit had gedaan. Het was een heel vreemd mannetje. Er stonden ook plaatjes van in de geschriften.

Hij draaide alles om. Maar blijkbaar hadden we die nachtmerries nodig om verder op de Ezausladder te komen.

Ik voelde me twee keer per week boer, en drie keer per week slager. Ik wist niet hoe dat kwam. Ook voelde ik me vaak moe, en dan lag ik op bed. Vaak kwam Suwawwe me dan opzoeken, en dan las ze me voor uit de geschriften. Soms ging ik met haar naar een grot in de wildernis, waar ze dan neerlag. Eens verscheen er boven haar in de grot een driehoek. Het was de driehoeksverhouding tussen Suwawwe, Ezau en de rode bol. Ook gingen we soms de duinen in. Achter een lange weg in de duinen ergens lag een stad. Eens gingen wij daar naartoe. We waren beiden op blote voeten. De stoeptegels voelden warm, zelfs heet, aan, net zoals het zand.

Door veel te verliezen, moest hij leren, in deze stad. Hij moest een heleboel herinneringen en gewoontes verliezen. Achter de stad lag de rivier van vergetelheid. Er was

ook een driehoekige prisma in de stad, wat was ontstaan op de Ezausladder, en die de Ezausladder ook had gemaakt, alle tredes, alle lagen. Het waren verschillende werelden en realiteiten, die vaak tegen elkaar inbeukten. Het was weer de driehoeksverhouding tussen Ezau, Suwawwe en de rode bol. Ergens hoog op een toren was de prisma. Het leek erg op de driehoek die hij in de grot had gezien. Ze zouden helemaal doorlopen tot aan de rivier van de vergetelheid. Daar zouden ze gaan zwemmen.

Ze zouden helemaal naar de overkant van de rivier van vergetelheid zwemmen. Daar lag een andere stad. De twee steden waren met elkaar in oorlog, omdat ze zoveel van elkaar vergaten. Maar ook de oorlog vergaten ze weer. Het was een mes wat aan twee kanten sneed.

Er kwam een jongeman hen tegemoet zwemmen van de overkant. Hij sprak allemaal overmatig sexuele, perverse taal. Ik vroeg hem waarom hij zulk taalgebruik

bezigde. Hij antwoordde dat ze allemaal zo praten aan de overkant. Zo was hij opgegroeid.

De jongeman zwom ons voor tot de stad aan de overkant waar hij vandaan kwam.
In de stad was er een zelfde prisma als in de andere stad.
Uit de prisma stroomde water wat naar de rivier stroomde.

Er was voordurend kortsluiting in mijn brein.
Alsof ik aan beide kanten van de rivier van vergetelheid was.
Maar meer nog bevond ik op op de Ezausladder, diep in de woestijn.
Het was alsof de realiteiten hier op elkaar inbotsten,
en alles kwam telkens in andere vormen.
Het was alsof ik vlak voor een hemelse leeuw stond.
De jongeman sprak nog steeds sexueel en pervers.
Ik vroeg me af waar hij het over had, en tegen wie.

Hij leidde ons toen tot een bibliotheek.
Hij zei dat hij hier ergens woonde.

Ik had nog nooit zoveel boeken gezien.
Er waren hier zeeën van boeken.
Stel je voor dat je dat allemaal zou moeten lezen.
Hij zei dat het maar één boek was,
maar dat door de verschillende combinaties er een zee van boeken omheen was ontstaan.
Er bestond maar één boek.
Alle andere boeken waren verschillende spiegelingen van het boek.
Zo ontstond de zee van boeken.

Ik wilde dat ene boek wel zien, maar hij zei dat het zwaar beveiligd was.
Al het leven zou bedreigd worden als er iets met het boek zou gebeuren.
Zonder het boek zou niets kunnen bestaan.
Dieven zouden het boek graag willen stelen.
De gevangenissen zaten vol met zulke mensen.

Hij legde uit dat het boek bewaard en bewaakt werd in de prisma.
Het enige boek zou de prisma zelf gemaakt hebben en zo ook de Ezausladder.
Dat was een drie-eenheid op zich. Dat waren dus twee driehoeken die elkaar kruisten.

De wachters van het enige boek marcheerden overal om de mensen in de gaten te houden.
Ze waren de douane van het boek. Ze waren tegelijkertijd de wachters van de Ezausladder.
Mensen moesten betalen met bloed, zweet en tranen om glimpen van het boek op te vangen, en om tot de volgende trede van de Ezausladder te kunnen gaan. Alles liep hier door elkaar heen.

Ik raakte in gevecht met de wachters. Sommige wachters waren niet goed. Je raad het al. Ze sloten me op in de gevangenis. Ik voelde dat er iets niet klopte. Het waren ijzeren reuzenmieren van dezelfde grootte als mensen. Ze hadden het gemunt op de kelen van de mensen. Er lag ook iets tegen mijn keel aan, als een mes. Ik had het idee dat het

zo in mijn keel zou kunnen knippen. Er waren allerlei vreemde lampjes op. Het waren boekverkopers. Er moest flink betaald worden voor deze boeken. In de gevangenissen kon je werken en sparen. Het was gewoon onderdeel van de Ezausladder.

Niemand ontkwam aan deze wachters. Ze waren overal en stalkten. Ze lokten ook mensen uit. Ze hadden pestgedrag. Zo was de stad een gevangenis op zichzelf. Ik verlangde naar de rivier van vergetelheid. Ze hadden hier een opgelegde, opgedrongen waarheid. Het waren wachters van de leugen, van de schijnwaarheid en de schijnveiligheid, maar ik had ook het idee en gevoel dat er goeden tussenzaten. Alles was hier half. Het was hier een halve hemel en een halve hel.

Ik kwam erachter dat er twee boeken waren die zich de enige noemden. Een goede en een slechte. De slechte was een schaduw van de goede, een schim. Het was waarheid gemengd met leugens. Dat was voor het groomen. Er zat veel goeds tussen. Maar

uiteindelijk gleed je in een put met messen en speren. Zo dwars door je heen. Dat mensen dat niet doorhebben. Ik zag ze allemaal als schimmen het slechte boek volgen. Dat er goede dingen en waarheden in stonden gebruikten ze als excuus dat het daarom een goed boek was, en zelfs het enige goede boek. Hoe kun je zo dom zijn. Ik kan er niet over uit hoe mensen zo dom, zo stom kunnen zijn, dat ze het op die manier proberen goed te praten allemaal. Het maakt me kwaad. Ik word heen en weer geslingerd tussen woede en depressie. Ze slapen gewoon door als je er iets van zegt. Ze bekeren zich niet. Je wordt er moe van. Je voelt je dan ook heel machteloos. Wat heeft het voor zin allemaal ? Maar ja, het hoort bij de Ezausladder, dit soort mensen. Tuig is het.

Nu was het voor mij zaak om met de goede wachters in aanraking te komen. Ik zag ze vaak marcheren. Dan keek ik langs de tralies heen. Ook kwamen ze in de gevangenis zelf. Zo heb ik mijn weg er een beetje uitgepraat, door goede wachters te ontmoeten. Ze

begrepen mij wel. Ik kon zelf ook wachter worden door mijn weg omhoog te werken, of eigenlijk omlaag, op de Ezausladder. Zo kwam ik dieper in de afgrond van de rode bol.

Op een dag werd ik wakker en zag ik de jachtspeer naast me liggen. Had ik het einde van de Ezausladder bereikt ? Was ik nu helemaal onderaan gekomen ? Suwawwe had me weer opgezocht. Zij was immers de jachtspeer. Ik moest nu naar de jachtvelden. Daar waren de buffels van het kwaad met de lange hoorns die eens Ezau doorspietsten.

Ik liep achter Suwawwe aan met de speer. ‘Wordt dat nu ook mijn lot, net zoals Ezau ?’ vroeg ik.

Ik raakte al snel in gevecht met de buffels.

Hoofdstuk 6.

Ik was dood. Of meer dood dan levend.
Dat wist ik niet.
Ik twijfelde.
Ik twijfelde aan alles.
Waar ik was, wie ik was.
Suwawwe was in ieder geval bij me.
Ik lag in een bed.
Ik bloedde.
‘Ben ik dood ?’ vroeg ik.

‘Half,’ zei ze. ‘Je bent ook half tot leven gekomen.’
Ik had nu het boek.
Het was een wonderlijk boek.

‘Dat moet je kopen,’ zei ze.
‘Wat moet ik kopen ?’ vroeg ik.
‘Het boek,’ zei ze.

‘Ja, maar ik heb het nu toch ?’ vroeg ik.
‘Nee,’ zei ze. ‘Ieder woord in het boek moet je kopen, moet je voor werken, met bloed, zweet en tranen. Zo kun je dieper in de

afgrond van de rode bol, voor de diepere uitleg van het boek.’

‘Dat is nog niet het einde van de Ezausladder dus ?’ vroeg ik.
‘Nee,’ zei ze.
‘Je hebt het boek,’ zei ze, ‘maar eigenlijk heb je het nog niet, want er zitten vele lagen in. Het boek is de Ezausladder.’
‘Ik begrijp het,’ zei ik.
Ik keek naar mezelf. ‘Dat ziet er niet best uit. De buffels hebben me lelijk te pakken gehad.’

‘Nee,’ zei ze. ‘Je bent er goed vanaf gekomen. Ik ben bij je. Je hebt het boek. Ze hebben je toegetakeld, maar je hebt nu wat je hebben moet.’

‘Maar ga ik nu dood als Ezau ?’ vroeg ik.

‘Half,’ zei ze. ‘Alles is hier half.’

‘Ik voel me ook halfdood,’ zei ik.

‘Kan kloppen,’ zei ze.

‘Heb ik je nu ?’ vroeg ik.

‘Half,’ zei ze.

‘Wat nu ?’ vroeg ik. ‘Ben ik uit de gevangenis ?’

‘Nee, gewoon dieper erin,’ zei ze. ‘Dit is het ziekenhuis.’

‘Interessant,’ zei ik.

‘Er is ook een school,’ zei ze.

‘En ik kan wachter worden ?’ vroeg ik.

‘Ja,’ zei ze, ‘ook half. Alles is hier maar half.’

‘Ik begrijp het,’ zei ik.

‘Het halve benauwd me,’ zei ik.

‘Klopt,’ zei ze. ‘Het moet minder. Dan is er ook meer ruimte voor andere dingen.’

‘Zoals wat ?’ vroeg ik.

Ze zweeg.

Ik kon me nauwelijks bewegen, maar toch wilde ik proberen wat rond te lopen in het ziekenhuis. Maar dat moest ik maar niet doen, zei ze. Ik was nog te zwak. Ze las me wat voor uit het boek.

‘Dus dit is het enige boek ?’ vroeg ik.
Ze knikte.

Ik zag wat wachters lopen in het ziekenhuis. Ze keken niet op of om. Ze waren altijd bezig. En nu zou ik zelf wachter kunnen worden. Ik wist niet wat dat betekende. Maar ik had het boek nu, dus ik begreep het. Ik moest het boek bewaren en bewaken. Natuurlijk moest ik het ook overbrengen tot hen die genoeg hadden betaald. We waren immers boekhandelaren. Ik was een handelaar in hart en nieren. Altijd al geweest.

Vanwege dat er ook slechte wachters waren, nogal veel, eindigde ik vaak in de gevangenis of het ziekenhuis, of op school. Dat hing er vanaf. Dan zocht Suwawwe me op. Ik was een minderheid, ook al was ik een wachter. Ik moest me onderwerpen aan hogeren, maar dat deed ik niet. Ik was op zoek naar de goede hogeren. Die waren er wel, maar daar moest ik ver voor reizen, en dat gaat nogal moeilijk als je in de gevangenis zit, in het ziekenhuis ligt, of op school zit. Er was strenge douane, overal. Op een dag kwam de jongeman met de overmatig sexuele en perverse taal mij opzoeken. Hij sprak nog steeds zo. Hij kon wel wat voor me regelen, zei hij. Hij gaf mij een kaartje voor de trein. Zo kwam ik de stad uit. De trein ging eerst door een woestijn, en daarna over de zee. Ik kwam aan op een eiland waar hoofdzakelijk goede wachters waren, en goede hogeren. Daar hoorde ik thuis. Dat had de jongen ook al gezegd. Ik was de jongen erg dankbaar.

Ik merkte alleen gauw dat ze een probleem hadden. Ze hadden geen ruggegraat. Ze

waren verzwakt. Dit begon me eigenlijk al snel op te breken. Ik wilde weer terug, maar ze lieten me niet gaan. Ze waren nogal plakkerig en zeiden dat ze me nodig hadden. Ze zeiden ook dat het te gevaarlijk was om terug te gaan. Ik wilde niet worden zoals hen, maar toch gebeurde het. Ik werd meegezogen. Ze zeiden dat het hier veilig was. Ze durfden vaak niet te spreken. Deze wachters leefden in grote angst. Toch zeiden ze dat het hier veilig was. De plakkerigheid werd al snel minder. Ik kreeg mijn eigen huis. Er was een supermarkt dichtbij, en wat andere winkels. En ik had het boek natuurlijk, het enige boek, en ik studeerde er vaak in. Steeds meer had ik het gevoel dat ik aan mijn lot werd overgelaten, maar ik had het boek als mijn gids. De wachters hier waren te zwak. Ze leefden in hun eigen wereld. Ik was dankbaar dat ze er wel alles aan hadden gedaan om me binnen te krijgen, en dat ze me een goede inleiding hadden gegeven. Zo kon ik verder. Ze gebruikten al hun laatste krachten hoofdzakelijk voor de nieuwen. Ik begon dit steeds meer en meer te begrijpen,

omdat ik zelf ook zo werd. Alleen ik hield me niet zo bezig met nieuwen. Dat liet ik aan hen over. Ik had al genoeg aan mezelf en aan het boek.

Ik sprak met het boek, en het boek sprak met mij. Het was het hart van Suwawwe. Ik was haar Ezau. Maar het moest allemaal minderen. We waren zoveel meer. Soms benauwde me het, en had ik frisse lucht nodig, en legde ik het boek weg, om de spiegelingen van het boek te volgen. Het was zoveel meer.

Ik moest ontwaken tot het boek, en het boek moest ontwaken tot mij, maar ik moest ook leren slapen en leren vergeten. De zee van vergetelheid lag rondom het eiland.

Ik moest de lelijkheid en smerigheid van het leven zien te doorgronden.
Dat kon door het boek, en door te leren het boek te laten vieren.
Alles was half en moest minderen.

Zo gingen mijn ogen open voor de diepere lagen.
Zo kwam ik dieper op de Ezausladder.
Ik merkte dat ik van binnen steeds meer veranderde in een rode vogel,
alsof ik rode veren en vleugels begon te krijgen.
En ik kon hier zweven, over de jachtvelden.
Ik zag de buffels van het kwaad met hun lange horens,
die velen doorspietsten.
Nu ja, velen ? Het waren er maar weinigen die hier kwamen, maar omdat het zoveel velden waren en ik zoveel overzicht had, leken het er veel.

Ik kon zien hoe ze verleugend werden, net zoals ik eens. Ik kon hun twijfel zien, hun angst, hun woede en depressie. Ik kon soms wat veren laten vallen. Misschien hadden ze er wat aan. Ik kon soms wat stukjes van het boek laten vallen, wat ik zelf had overgeschreven. Misschien konden ze er wat mee. Dat was mijn missie. Ik begreep nu wat het betekende om al je krachten in te zetten

voor de nieuwelingen. De laatste krachten die je nog hebt. Eens werd ik ook zo binnengenomen. Het was als het werk van de zaaier, als de korenvelden van de rode bol.

Ik kwam er snel achter dat mierenwachters waren vervangen door leeuwenwachters, die veel nobeler waren. De mierenwachters waren veelal doortrapt en kortaf, zelfs als ze de naam hadden goed te zijn, want er is altijd het betere en het beste.

Het was in die tijd dat ik in gevecht raakte met de kabouter van de dagmerries. Het heette dan wel dag, maar het was een nachtmerrie. Ik moest zijn mes afhandig maken, en dat lukte maar nauwelijks. Het was een lang gevecht, maar eindelijk kreeg ik het toch voor elkaar, en ik staarde naar de edelstenen in het handvat van het mes. Het was een sprekend mes, en het mes leidde mij tot een vissersdorp. Er hingen hier overal visnetten.

Er was hier van alles verkeerd gegaan, in dit dorp. Ze waren nog steeds in de dagmerrie die gewoon een nachtmerrie was. De kabnouter van de dagmerries tikte op het glas wat om mij heenwas, en ook om het dorp. Dat zou zijn ontstaan toen ik hem het mes afhandig maakte. Het glas werd ook steeds dikker. We konden de kabouter horen foeteren in de verte. Hij wilde zijn prooi niet loslaten. Het was een treiter kabouter. We moesten verlost worden van een heleboel splinters, spijkers en pinnen die in ons vlees zaten waarvan we niet wisten dat die er zaten. Het zat nogal diep. Het was een hele opluchting. Zo kwamen we langzaam maar zeker uit de greep van de kabouter. Nu, dat was een vreemd mannetje. We zagen in de verte dat hij telkens tegen het glas aanrende en er tegen aanschopte, en dat hij aan het wegsmelten was. Hij trok allemaal hele vreemde gezichten, ook wel hele enge gezichten. Maar het was voorbij. Hij moest het hier opgeven. Alles gaat voorbij, en het was alsof er een bladzijde van het boek des levens werd omgeslagen. We moesten het

verleden achterlaten. Het was alsof ik de mensen van het vissersdorp kende, maar toch kende ik ze niet. Ze leken op mensen die ik uit het verleden kende, maar ze waren toch anders. Ik moest ze helpen, zoals zij mij hielpen. Het waren volgelingen van het enige boek. Dat boek hadden ze eens gehad. Het kwam gewoon van boven neerdalen.

Ik had nog steeds her idee alsof ik van de nachtmerrie moest wakker worden. Ik had een waas in mijn hoofd. Ze zeiden dat het de wond was. De roestige spijkers en pinnen waren er nu allemaal uit. Het zat tot diep in mijn hart. Nu moest de wond kalmeren en op een natuurlijke manier genezen. Ze hadden hier ook een kerk waar uit het boek werd gepredikt. Ze konden het allemaal heel mooi uitleggen. Het was hier, in een kerkdienst, waar ik ook weer de jongeman met de overmatig sexuele en perverse taal weer tegenkwam. Hij greep me vast, en zei dat hij zo blij was dat ik ook hier was gekomen. Hij stelde me voor aan de koster van de kerk, een wat oudere man. De man woonde dichtbij de

kerk en had net als de kerk ook een hele grote tuin, waar hij net als in de kerk vaak werkte. Hij had ook een zeilboot. Op een dag nam hij ons beiden mee op een zeiltocht. Hij zei tegen ons dat er grote plannen met ons waren. Hij wees toen naar de lucht. Hij zei dat het allemaal vanuit de lucht zou komen.

Wij wisten niet zo goed wat hij bedoelde, maar hij legde ons uit dat wij ook predikers van het enige boek zouden worden. ‘Ik weet niet veel,’ zei ik toen.

‘Geeft niet,’ zei hij. ‘Dat komt allemaal wel. De kerk is een goede opleiding voor je. Daar zul je het leren.’ Vanwege mijn brein haperingen had ik het gevoel dat ik nooit een prediker zou kunnen worden, maar hij bleek een papier prediker te bedoelen. Het zou allemaal draaien om het enige boek.

Hoofdstuk 7.

We gingen naar het terrasje van de tuin van de koster, vlak voor zijn huis. Er zaten ook wat anderen in de tuinstoelen. Er was ook wat familie bij van de koster. Eén van de jongemannen had het hoogste woord, de ene mop na de andere. Toen zakte hij op een gegeven moment weg in extase. Een engel verscheen boven hem. Er stroomde water uit de hand van de engel. Het was een vissers-engel. ‘Het zal ook op jullie komen,’ sprak de jongeman. Ik zag de rode bol om de jongeman heen, en toen begon het ook over ons te komen. Alles was rood, en ik zag de uitgestrekte velden. Ik vloog als een rode vogel over alles heen. De rode bol was gekomen. Ik kon aan niets meer vasthouden, en dat hoefde ook niet. Mijn brein haperde. Ik had het mes van de kabouter van de dagmerries, en het was het mes van het fragmentarisme. Alles was als fragmenten voor me, als een puzzel. Ik snapte er niets meer van. Het stroomde ook door mij, het water. Alles wat ik toen dacht was : Ik moet

naar de theologie, ik moet naar de theologie. Ik moest de puzzel afmaken. De oplossing lag in de theologie, niets anders.

Ik kon aan niets meer vasthouden. Ik was onthecht. Ik had alleen wat fragmenten. De herinneringen in mij veranderden, vlogen weg als vogels. Het waren allemaal rode vogels, en we vlogen in zwermen. De rode vogels vlogen van elkaar weg en andere rode vogels kwamen ervoor in de plaats. Ik kon het ook van een afstand bekijken, alsof ik ergens anders was. Ook de zee was rood en woest, in de hoogzomer. Ik kon ook het bootje zien van de koster. En was ik dat, en de perverse jongeman ? Het leek er wel op. Ik was van mezelf weggescheurd leek ik wel, maar toch ook zo diep verbonden.

Ik snakte naar adem. Theologie, theologie had ik nodig. Dat was het enige leven. Daarin was het enige boek. Ik had het nodig. Buiten de theologie was er geen leven. De rode vogels vliegen door een gat in de lucht tot de rode bol. De rode bol was teruggekomen.

Ik snakte naar adem en werd meegezogen. In de rode bol vond ik wat adem. Ik vroeg me af hoe iemand hierbuiten zou kunnen leven. Het leek onmogelijk. Ik zag meer en meer vogels binnenkomen, en ze gingen ook weer weg. Ik vloog met ze mee. Ik voelde me opgeladen door de rode bol, alsof de rode bol in me was.

Na een tijdje begon ik weer naar adem te snakken, maar ik kon de rode bol niet vinden. Ik moest er gewoon voor zorgen dat ik bij de rode vogels bleef. Ik merkte dat als ik dichter bij hen was dan had ik meer adem. Maar ze vlogen zo snel, en zo verward, zo chaotisch. Ik moest hun vluchtroutes leren kennen. Soms dwaalde ik af, en dan ging het verkeerd, maar op andere momenten had ik de smaak te pakken, en leek het wel vanzelf te gaan. En de wind hielp ook, die duwde me in de juiste richting.

Oh, dit was het leven.
Ik voelde het water door me heenstromen.
Alsof de rode zee in mij was.

De rode zee was woest en onstuimig.
Droomde ik ?
Ik zag de vissen in de zee, en de vissersboten, met daarop de amazones.
En aan de kanten van de zee was alleen wildernis.
Ik zag geen steden of dorpen meer, maar wel rivieren in de wildernissen.
Ik zag de kampen van de amazones.
En ik dacht aan de theologie.
Nee, ik kon niet meer afstandelijk blijven naar de theologie.
Ik moest het binnengaan en doorgronden, dieper en dieper.

Ik riep naar de amazones, maar ik was maar een vogel.
Wel liet ik een rode veer tot hen vallen, en een stukje papier waarop ik eens een stukje uit het enige boek had geschreven.
Toen vloog ik weer verder.

En ik werd wakker als van een vreemde droom. En er waren vrouwen om me heen die

ik niet kende. Ze hadden riemen om hun lichaam.
En de vrouw die het dichtst bij be stond, bij mijn bed, sprak over de theologie van de zee.
De zee laat alles los, en is toch verbonden, wat het leven is.
Ik haalde diep adem.
God is de zee, sprak ze.
Ik vroeg me af waar ik was.
Ik was op Orion.
We waren aan de hemelse zee.
Er was hier ook een oorlog gaande.
Ik had heel lang geslapen.
Ik was verwond in de oorlog.

Ik had de zee nodig, de theologie van de zee, daartoe moest ik ontwaken.
De vrouw met de riemen zou me onderwijzen.
Ze zei dat ik door een vis was gegrepen.
Daardoor had ik mijn geheugen verloren.
Het moest nu weer langzaam terugkomen.
Het was een hele strijd.
Het was een oorlog om de ziel, een oorlog om het geweten,

en om het verstand.
Telkens weer gleden er zielen weg in de oorlog,
om als rode vogels uit elkaar te gaan.
We konden ons aan niets vasthouden.
We waren deel van de zee.

Ik moest ontwaken tot de zee-theologie.
Dit was het leven, het eeuwige leven.
Het enige boek had het er veel over.

Oh, de zee, wat hield ik van de zee.
De zee gaf zicht.

De zee hief mij op,
de golven werden rood,
en tot rode vogels.

Zo vlogen wij heen en weer,
van vergetelheid tot herinnering.

De rode vogels verspreidden hun veren,
en zij die de rode veren hadden gevonden
waren het geheim van de vissersboten op zee,
het geheim van de vissersdorpen.

De zee ademde in mij.
Ik kon het niet uitleggen en het niet begrijpen,
maar de vrouw met de riemen onderwees mij.
Ik moest ingeleid worden tot de geheimenissen van de Orionse zee.
Ik moest wedergeboren worden in de zee,
en de zee moest wedergeboren worden in mij.

Het stormde en onweerde, en er was veel regen.
Er was een grote oorlog.

Hoofdstuk 8.

Ik zag de vissers met hun netten, waarop het natuurlicht weerkaatste.
Er was een mensenaap die kon spreken, die ik ergens tussen de stad en de natuur tegenkwam.
Hij sprak over de lucht en de wildernis, dat er zoveel geheimen waren die de mens nauwelijks kende.
Ik vroeg of er meerderen van hem waren.
Hij sprak dat de wildernis er vol van was.
Ik was blij hem te ontmoeten.
Hij sprak over de bibliotheken, de opvangcentrums, de woede ook.
De woede dreef de mens voort.
Het was een verzamelwoede, een studiewoede.
De mens wist dat de mens te weinig wist, zo op zichzelf, en wilde daarom ontwaken, anderen ontmoeten, om de puzzel klaar te krijgen.
Ik was blij met hem.
Hij was zo intelligent.

Hij sprak honderduit over allerlei dingen en zaken.
Ik keek naar zijn mond, naar zijn hoofd.
Het was iets hariger dan een mens.
Hij was een mensenaap, een Orionse mensenaap, die gewoon kon spreken.
Hij zei dat hij zich vaak afgezonderd hield.
Dat was voor de rust.
Rust was belangrijk, sprak hij, want de mens deed teveel, en werd zo in de verkeerde richting geleid, door alle haast.
Maar er was een woede, een woede om richting te vinden.
Die woede was rood. Die woede stond op exploderen.
Die woede kon gevaarlijk zijn, en daarom moest de woede getemperd worden door angst en depressie, en ook veel eenzaamheid.
Zo zou de mens richting vinden.
De mens was te gespierd, te opgeblazen, vooral de mannen.
De vrouwen moesten wel groot zijn, omdat zij hun kinderen moesten voeden en beschermen, in de baarmoeder. Die

baarmoeders waren nat en donker, en haar heupen breed.
Voor bescherming. Voor bescherming, zei hij telkens.
De man was te opgeblazen.
De man moest zijn als gekrookt riet.

Ik keek hem aan. Ik wist dat hij de waarheid sprak.
Hij zei dat ik hem eens gered had, in een droom, door een rode veer.
Hij had mijn veer gevonden, en daarom spraken we.
Ik vroeg me af hoe lang het contact zou standhouden.
Hij vertelde me dat hij door piraten was gepakt en opgesloten werd gehouden, en dat hij voor de piraten moest werken.

Ik sprak over het vissen, dat we veel moesten vissen.
Vissen in het verleden. God is het loon.
Wij zijn vissers, vissers van kennis.

Ik wilde theoloog worden, maar ik was het al.

Ik wilde een brug bouwen tussen theologie en de visserij, maar die was er al.
Overal waren opvangcentrums die aan elkaar verbonden waren.
Er waren lange gangen.
Het liep ook door de natuur heen, door de wildernissen.
Ook hadden zij bibliotheken en scholen.
De gevangenissen liepen hier in over.
De mens moest richting vinden.

Er waren ook gevaarlijke mensenapen.
Zij werkten met de piraten.
Zij waren stil, vanwege onverschilligheid.
De stilte was hun dodelijke wapen.
Mensen moesten maar vergeven, terwijl zij hun misdaden konden uitoefenen.
Zij waanden ook dat ze theologen waren, maar het was hun dekmantel.
Het ging hen om geld en macht.
Ze werden rijkelijk door de piraten beloond.
Ik had even het gevoel dat ik niet kon ademhalen.
De mensenaap vertelde er wat verhalen over.
Ik werd er kortademig van.

Ik herkende het.
Ik kon hem zo goed begrijpen.

Het was oorlog,
dat was wel duidelijk.
Maar ik moest ontwaken.
Ik had een woede om te ontwaken.
Ik voelde me zo machteloos.
De mensenaap vertelde dat we veel konden doen.

‘Wat kunnen we doen ?’ vroeg ik.
Hij begon wat liedjes te zingen en opsommingen te maken.
Het was alsof hij lijstjes aan het doornemen was,
boodschappenlijstjes.

Ik keek hem aan.
Weer was ik blij dat hij er was.
Door hem had ik contact met de wildernis.

Ze vreesden de stad Belzeham ergens aan de rand van de wildernis.

Er waren daar torens. De stad was ommuurd en buiten de muren waren wat torens op een heuvel.
Er scheen daar een heksenhoofd te regeren wat rondvloog.
Het was als een afgehakt hoofd van een vrouw met lang haar.
Ze zou mensen tot waanzin drijven, tot gekte.
Ze zou mensen drijven tot moord of zelfmoord.

Hier was waar de Ezausladder naartoe leidde.
Ik moest er doorheen. Ik moest de torens op.
Ik had geen idee waarom.

Het werd de ergste strijd van mijn leven.
Zij was wat ik nog niet wist.
Het waren allemaal fragmenten.
Zij was het verloren geheugen wat tot monsterlijke vormen was gekomen.
Daarom was zij heks.
Ik moest ontwaken van deze nachtmerrie.

Ik moest er helemaal alleen naartoe.
Niemand ging met me mee.

Ik probeerde de trap van de eerste toren op te gaan.
Maar het heksenhoofd begon me naar beneden te zuigen.
Het was er stil, koud, afgelegen, eenzaam, dor.
De muren leken op instorten te staan.
Wat moest ik hier doen ?

De heks deed alsof ze mijn moeder was,
en de muren die op instorten stonden deden alsof ze mijn vader waren.
Waarom was ik hier naartoe gegaan ?
Er was een wind in mijn hoofd.
Ik wilde dood.
Het maakte me krankzinnig.
Dit was zware hekserij.
Ik strompelde de trap op en keek omhoog, het trappenhuis in.
Wat moest ik hier ?
Ik wilde terug, maar toen wilde ik doorgaan.
Dit was immers de Ezausladder.
Ik moest. Ik moest hier zijn.
Hier moest ik verder.

Ik voelde me een woesteling.
Ik had mijn schoenen uitgedaan, anders had ik het idee dat ik nooit verder zou kunnen komen.
Het heksenhoofd zoog aan mijn hoofd.
Ik greep naar mijn hoofd, en probeerde het heksenhoofd weg te slaan, maar niets hielp.
Ik hoorde de muren kraken.
Ik zag al barsten in de muur.

Ik klamde me vast aan de trapleuning.
Ik had anders het idee dat ik zou vallen.
Toen ineens greep een wind me en begon me naar boven te sleuren.
Het sleurde me een zaaltje in boven in de toren, waar allerlei mensen waren die weenden.
Ze klaagden en zuchtten.
‘Waar ben ik ?’ vroeg ik.
‘De heks voedt ons medicijnen,’ snikte een vrouw.
‘Waarom ?’ vroeg ik. ‘Nee, komt ze hier ?’

‘Ze kan hier niet komen, maar we kunnen niet weg,’ zei iemand anders.
‘Als we naar beneden gaan voedt ze ons, en ook medicijnen.’

Ik keek uit het raam maar het was te stijl.
‘Ik heb een gave,’ zei ik. ‘Ik verander soms in een rode vogel.’
Ze keken naar me met wat verheuging en hoop.

Uiteindelijk heb ik ze één voor één meegenomen door het raam
De heks was woedend, en de toren begon in te storten.
De muren begaven het.

Ik ging toen naar de tweede toren waar ik met de woedende heks te maken kreeg.
Ze beet me verschrikkelijk, en ik vloog verwond naar boven.
Ik bloedde hevig, maar er leek maar geen einde te komen aan de trappen.
Ik begon moe te worden en was bang dat ik zou neerstorten.

Het heksenhoofd vloog achter me aan.
Ze wilde me nog een keer bijten.
Dat zou ik niet overleven.
Ik sloeg haar hard en snel met mijn vleugels.
Ze krijste.
Ik zou niet ver komen volgens haar.
Ik moest terug.
Het ging niet goed met mij.
Ik begon duizelig te worden en dubbel te zien.
Ik was aan het einde van mijn krachten.
Maar de heks zat achter me aan, dus ik kon niet terug.
Opeens kwam er weer een wind die me opnam,
net zoals de vorige keer.
De wind stroomde hard.
Het ging ook heel snel.
Ik ging toen over een snelheidsgrens heen, en toen zag ik licht in de verte.
Het was alsof deze kamer in de lucht zweefde.
Het was alsof het los was van de toren.
In de kamer waren mensen die feest vierden.
Ik was weer in mijn eigen gedaante.

Er zaten nog wel wat rode veren in mijn haar, maar dat viel niet op tussen deze feestende mensen.

‘Wat is het voor feest ?’ vroeg ik.
Ze hadden de heks overwonnen, zeiden ze.
Ik zei dat de heks nog beneden was.
Ja, zeiden ze, maar wij zijn hier.
We zijn los van de toren door ons lijden.

Ze verwelkomden mij ook, maar ik zei dat er nog andere torens waren.
Dat kon hen niet schelen. Het was immers feest.
Ik was niet overtuigd. Iets klopte er niet. Deze mensen leken dronken.
Ik was nog steeds duizelig.
De kamer leek me ook niet stabiel.
Het was alsof de kamer elk moment naar beneden kon storten.

‘Luister,’ zei ik. ‘Ik heb een gave. Ik ben een rode vogel. De heks is nog niet overwonnen, en er zijn meerdere torens. De kamer lijkt

onstabiel en op instorten. Ik kan jullie door het raam meenemen naar beneden.’

Maar ze begonnen me uit te lachen. Er was wel een klein jongetje die wel in me geloofde en vroeg of hij meemocht. Ik ben toen naar het raam gelopen, en hij liep met me mee. Ik veranderde toen weer in een rode vogel, en vloog met hem door het raam naar beneden. Ik bracht hem toen naar de anderen die ik had gered. Ik zag de kamer boven de toren naar beneden storten op de toren, al brandende, en de toren begon ook te branden. De heks was razend.

Ik moest direct naar de derde toren toe, want de heks dreigde ook die toren in de brand te zetten. Ik vroeg me af hoe ze dat zou doen, of dat het maar woorden waren. Ik was nog steeds verwond, maar ik had geen andere keuze. Ik snelde op de toren af en rende weer naar boven. Ik zag de muren al branden, maar ik had het gevoel dat ik dit moest doen. ‘Te laat !’ schreeuwde de heks. Ik veranderde weer in een rode vogel en vloog vliegensvlug

naar boven. Hier brandde de toren nog niet. Ik kwam weer in een torenzaaltje, terwijl ik weer in mijn eigen gedaante was.

Er was hier een man. ‘Zag ik jou niet net van een rode vogel in een mens veranderen ?’ vroeg de man verbaasd. ‘Dat kan wel kloppen,’ zei ik. ‘De toren staat in brand. Ik ben hier om u te redden.’

Plotseling kwam het heksenhoofd binnen. Die was ook brandende en probeerde zich op ons te storten. Ik duwde de man opzij, en trok hem mee naar het raam. Ik begon al in een rode vogel weer te veranderen. De heks was akelig dichtbij, en ik sloeg het brandende heksenhoofd telkens weg met mijn vleugels, maar ik begon al te branden. Ik dacht dat het het begin van het einde was, maar door mijn snelle bewegingen wist ik het vuur weer uit te doven, en vloog toen met de man weg door het raam. Het heksenhoofd zat nog steeds achter ons aan, en het brandde nog steeds. ‘Nee, nee !’ riep ik. Ik was in een doodsstrijd. Ik woelde in mijn bed in Sint-Oedenrode, al

zwetend. ‘Nee, nee !’ riep ik weer. Mijn vrouw had me inmiddels in haar armen genomen, en ik voelde haar warme lichaam. ‘Heb je een nachtmerrie gehad ?’ vroeg ze warm. Ook mijn dochtertje stond toen in de deuropening van de slaapkamer. ‘Brand in Friesland !’ riep ze.

Mijn vrouw knuffelde me, en knuffelde toen ook ons dochtertje. ‘Volgens mij hebben jullie beiden eng gedroomd,’ zei mijn vrouw.

‘Ja,’ zei ons dochtertje toen. ‘Het was heel eng.’

Ik keek op de klok. Het was nog heel vroeg. Met z’n drieën zijn we toen nog even doorgeslapen.

Einde

RNL-POCKETS
REEDS EERDER VERSCHENEN :

---

1 HET OORLOGS-SPEL
2 DE TUIN VAN MEVROUW VAN DALEN
3 PLANTEN VAN VLEES
4 ZIJN HUIS STOND IN DE WEG
5 HET SURINAAMSE DAGBOEK
6 DE EVOLUTIE VAN DE HEMEL
7 FABRIEKEN AAN ZEE
8 DE INDIAANSE AVONDEN
9 DE BRUG VAN HEIMDAL
10 HET METALEN EI
11 DE POPPENMAKER VAN HIROSHIMA
12 SOBIBOR – DE LAATSTE JAGER
13 HET PAARSE COMPLOT
14 DE GEZICHTEN VAN MALLEMOE